

Broj/Број: 4/1-50-1-83-17/05
Sarajevo/Сарајево: 25.01.2005. године

ЗАПИСНИК

Са наставка седамнаесте сједнице Заједничке комисије Парламентарне скупштине БиХ за одбрамбену и безбједносну политику и надзор над радом одбрамбених и безбједносних структура на нивоу БиХ која је одржана 25.01. 2005. године, у времену од 12,00 до 13,30 часова.

Сједници су присуствовали чланови Заједничке комисије: Бошко Шиљековић, Шефик Цаферовић, Бранко Зрно, Винко Радовановић, Осман Брка, Адем Хускић, Халид Гењац, Винко Зорић и Анто Спајић.

Из оправданог разлога сједници нису присуствовали Момчило Новаковић и Сеада Палаврић, те Мирко Благојевић.

Сједници су присуствовали и гости: Драган Мектић и Самир Ризво из Министарства безбједности БиХ, Невен Казазовић и Момо Шеварика, експерти из ентитеских парламента, Цхристиан Хаупт, Родолпхе Оберле и Сања Фиццзералд из ОСЦЕ-а.

Сједници су присуствовали и Драгица Хинић, привремени секретар Заједничке комисије, те Жељко Грубешић, експерт за помоћ у раду Комисије.

Сједницом је председавао Бошко Шиљековић.

Прије официјелног дијела сједнице, Заједничкој комисији обратио се **др. Рафин Грегориан**, копредседавајући Комисије за реформу одбране, који је дошао у присуству ген. Јохна Древиенкиевича. Захвалио се на позиву Комисије која му је омогућила да презентује улогу и задатке Комисије за реформу одбране у 2005. години. Он је потом презентовао основне задатке и циљеве које ће Комисија за реформу одбране настојати реализовати у 2005. години. Нагласио је да је основни циљ испуњавање услова за пријем БиХ-е у програм «Партнерство за мир», а у даљем периоду и НАТО савез. Питања која ће бити тема расправе на Комисији заснована су на Одлуци Високог представника о мандату Комисије за реформу одбране.

Како би се реализовали циљеви, жеља је Комисије да се изврши трансформација и формирање Оружаних снага БиХ које ће бити функционалне и којима ће бити задовољни сви грађани БиХ-е. При томе се треба размотрити структура и величина Оружаних снага БиХ и осталих дијелова везаних за њих.

Као једно од првих питања у том контексту је питање професионализације Оружаних снага и укидање служења редовног војног рока. При томе се мора постићи ефикасна команда и контрола на нивоу државе. Уколико се донесе таква одлука, жеља је свих да се сви грађани БиХ осјећају потпуно сигурно и да се избјегну било какве сумње. У случају доношења наведене одлуке биће неопходно извршити измјене постојећег Закона о одбрани.

Потенцирао је и питање стабилности финансирања области одбране, које је неопходно за благовремено и добро планирање у овој области. Стога константно смањење средстава буџета за одбрану не доприноси изградњи квалитетног система одбране, иако су сви свјесни

да БиХ има проблема с финансирањем својих институција и поштују одлуке изабраних званичника. Из наведеног се може поставити питање оправданости постојања три министарства одбране, три штаба и сл. У наведеном контексту замолио је чланове Заједничке комисије за подршку у настојању да се буџет за потребе одбране задржи на истом нивоу, бар у наредне три године.

Даље је информисао о изради «Плаве књиге» коју ће радити заједно са министром одбране БиХ, уз могућност учешћа и других заинтересираних за давање мишљења о одређеним питањима. Ова књига ће садржавати промјене које се требају учинити у области одбране. Након излагања г-дина Грегориана члановима Заједничке комисије пружена је могућност да поставе питања.

Бошко Шиљеговић захвалио се г-дину Грегориану на претходном информисању и истакнуо наду да ће ова комисија постићи добру сарадњу као што је то био случај са његовим претходником. Нагласио је чињеницу да је БиХ недвосмислено одређена за улазак у ПФП и НАТО савез. Информисао је такође присутне да је Заједничка комисија претходне године организовала радионицу на тему «Буџети одбране у 2005. години» којим је жељела пружити потребну подршку досадашњем раду и настојању свих чинилаца одбрамбеног система у БиХ.

Шефик Цаферовић је такође изразио захвалност г-дину Грегориану на присуству и презентацији улоге Комисије за реформу одбране у овој години. Истакнуо је да је наведена комисија једна од неопходних чинилаца у ланцу чинилаца који раде на реформи одбране у БиХ. Заједничка комисија ће при томе дати пуну подршку и допринос у процесу реформе одбране. У односу на молбу г-дина Грегориана за стабилизацијом буџета одбране, истакнуо је да се буџет још увијек ради на начин како је то рађено у социјалистичком систему, што је неминовно промијенити. О наредним буџетима, прије њиховог усвајања, треба спровести ширу јавну расправу, чиме ће се избјећи досадашње ситуације. При томе ће требати подршка и Комисије за реформу одбране, као и Заједничке комисије. О овом питању треба већ размишљати и благовремено планирати буџет за 2006. годину.

Адем Хускић поставио је питање везано за укидање постојећа три министарства одбране.

Др. Грегориан је истакнуо да је за то питање потребно постојање политичке воље у РС, које тренутно нема. Изразио је схватање ситуације, али уколико је циљ БиХ-е пријем у ПФП и НАТО, само је питање када и на који начин ће доћи до наведених промјена, а неупитно је да ће се те промјене десити. Његов задатак је стога да се у РС створи потребан политички амбијент за промјене. Суштина је да ће се сва питања лакше ријешавати уколико се ријеша питање професионализације Оружаних снага и питање буџета.

Осман Брка истакнуо је своје несумњиво одређење за улазак БиХ у ПФП и НАТО и упитао г-дина Грегориана да ли је добро за БиХ да иде у процес професионализације Оружаних снага гледано из аспекта земаља региона које још увијек имају резервни војни састав.

Др. Грегориан истакнуо је потом да гледајући регионални комплекс и шире, све земље Европе требају извршити професионализацију Оружаних снага и укидање резервног састава путем досадашњег служења редовног војног рока. Задржавање наведеног резервног састава представља више психолошки проблем који ће у суштини бити ријешен уласком земаља у ПФП и НАТО. Једна од алтернатива резервном саставу је професионална војска која ће по завршетку активне службе прећи у резервни састав. На овај начин укинуће се инфраструктура која је била неопходна за одржавање резервног састава путем служења војног рока, а тиме ће се уштедјети значајна средства. На крају је нагласио да ће Комисија за реформу одбране настојати у овом процесу постићи најоптималније рјешење за БиХ.

По окочању представљања г-дина Грегориана настављена је 17. сједница Заједничке комисије са једном тачком дневног реда:

1. Информације о стању безбједности БиХ за првих шест мјесеци 2004. године (Министарство безбједности БиХ)

Бошко Шиљековић дао је уводне напомене о Информацији о стању безбједности за првих шест мјесеци 2004. године. Истакнуо је да је Министарство безбједности, у складу са закључком домова Парламента, доставило Извјештај у процедуру 07.12.2004. године. Заједничка комисија је Информацију разматрала на првом дијелу 17. сједнице 17.12.2004. године и том приликом усвојила закључак о пролонгирању расправе о овој Информацији на наставку сједнице. У складу са наведеним закључком чланови Заједничке комисије су имали могућност да питања везана за Информацију доставе Савјету министара и ресорном министарству, како би добили квалитетан писани одговор. Питања која су чланови Комисије Сеада Палаврић и Момчило Новаковић поставили на 17. сједници одмах су прослијеђена на наведене адресе, а у међувремену и питања које је г-дин Адем Хускић доставио. На постављена питања нису достављени одговори.

Потом је отворена расправа у којој су учествовали Шефик Џаферовић, Осман Брка, Бранко Зрно и Бошко Шиљековић.

Шефик Џаферовић истакнуо је одређени број примједби и приједлога. Нагласио је да је тренутно крај мјесеца јануара 2005. године и да претпоставља да би ускоро требала бити упућена у парламентарну процедуру цјеловита Информација о стању безбједности за 2004. годину, па је дјеломично предметна Информација за шест мјесеци 2004. године изгубила сврху. Даље је потенцирао питање темељног закључка из резимеа Информације у коме је наведено да постоји могућност погоршања безбједносне ситуације. Остали садржај Информације не упућује на овакав закључак у резимеу. Парламент је недавно усвојио Информацију о стању безбједности за 2003. годину у којој је стање оцјењено као задовољавајуће. Осврнуо се потом на анализу појединих тачака из Информације. Тако криминалитет генерално карактерише повећан број извршених кривичних дјела. Посебан је проблем што су спојена кривична дјела против опште безбједности људи и имовине и кривична дјела против имовине, с обзиром да су ове двије врсте кривичних дијела свугдје третиране одвојено, како би се лакше пратиле. Из Информације је видљиво да је дошло до енормног повећања кривичних дијела против имовине у односу на напријед наведену прву групу кривичних дијела. Стога се наведене групе кривичних дијела морају раздвојити и посебно обрадити. Даље је из Информације видљиво да је дошло до повећања кривичних дијела из области привредног криминалитета, да је у области јавног реда и мира повећан број покренутих прекршајних пријава. Посебно треба истаћи и чињеницу да је у Босни и Херцеговини деминирано свега 50 км², а да је процијењено да је око 450 км² површина контаминирано минама. Стога се упитао колики временски период ће требати да се све те површине деконтаминирају. У резимеу Информације употребљене су квалификације које се ту не требају налазити. У тачки 26. констатује се да у БиХ постоје фактори који могу довести до компликовања безбједносне ситуације, а један од тих фактора је и испорука хашких оптуженика Суду у Хагу. Наведено је да ти поступци могу довести до реакције све три националне заједнице у БиХ. По његовом мишљењу ова констатација се не треба уопште наћи у Информацији или, ако се нађе не може стајати у наведеној форми, јер није тачна. Гледано из досадашње праксе, није било реакција Бошњака и Хрвата по овом питању, те стога не треба уводити уравниловку.

Такође не би требала стајати констатација да ће ситуација на Косову довести до компликовања безбједносне ситуације у БиХ, јер то води ка шпекулацијама о промјени граница БиХ које су коначно утврђене. Стога наведено не може стајати у Информацији. У односу на приједлог мјера, треба у тачки 6.2. на крају уградити као једну од мјера потребу реформу полиције која је актуелна. На крају је предложио да се, из напријед наведених разлога, о Информацији Комисија уопште не изјашњава, већ да се у што краћем року сачини цјеловита Информација за 2004. годину у коју би требало уградити наведене приједлоге и сугестије изнесене на овој сједници.

Осман Брка мишљења је да овој информацији недостају ставови везани за рад судства и Тужилаштва БиХ, као главних сегмената безбједности у држави. Истакнуо је у том контексту

збивања везана за протест грађана у Билећи и учестале пљачке и сл., којима се по његовом мишљењу требају бавити судство и Тужилаштво, а не политички монтираним процесима. Стога се од ових институција такође треба затражити информација.

Драган Мектић потом је истакнуо надлежност Министарства безбједности БиХ које је приликом израде Информације користило податке добијене од ентитетских МУП-а и Брчко Дистрикта, пореских управа и сл. Нагласио је да процентуално повећање броја извршених кривичних дијела не значи и реално повећање у односу на претходни период, већ значи да је бољи степен откривености и процесуирања кривичних дјела.

Сагласан је да су различите групе кривичних дијела против опште сигурности људи и имовине и кривичних дијела против имовине, те да ће бити раздвојене. У вези са процјенама датим у Информацији, истакнуо је да су то само процјене и да не значи да ће се оне и догодити. У односу на захтјев да се уграде подаци везани за рад судства и Тужилаштва, нагласио је да Министарство безбједности нема надлежности по том питању јер су то независне институције. Парламент може од ових институција затражити такве информације.

Шефик Џаферовић је г-дину Мектићу указао на чињеницу да особе које нису стручне не могу одређене констатације и процјене дате у Информацији разумјети као особе које су стално инволвиране у тој области. Њему је јасно да је повећан број извршених кривичних дијела резултат већег степена откривености и процесуирања кривичних дјела, али се то и децидно мора навести у Информацији. Стога је поново нагласио потребу за новом методологијом евидентирања кривичних дијела.

Бранко Зрно је сагласан са приједлогом да се сачека нова цјеловита Информација за 2004. годину, јер је неприхватљиво да се у 2005. години расправља о првој половини 2004. године. Стога предметну Информацију треба задржати као интерну Информацију о којој је Заједничка комисија расправљала, али се није и изјашњавала из свих напријед наведених разлога. Сама концепција Информације није добра јер се мора јасно одијелити информација која је факат, чињеница да се нешто стварно догодило, од процјене која је претпоставка и која није егзактна. Сама процјена се стога не би требала ни наћи у Информацији. У односу на мјере и поступке који се требају предузети ради превенције погоршања ситуације у БиХ, истакнуо је да се мјере требају јасно истаћи и навести на који начин ће се предузимати.

Бошко Шиљековић на крају је предложио да се из напријед наведених разлога чланови Заједничке комисије не изјашњавају о Информацији о стању безбједности Босне и Херцеговине за првих шест мјесеци 2004. године, што је једногласно прихваћено, као и **закључак** којим се од Министарства безбједности БиХ захтијева да у року од 30 дана, а најкасније до краја фебруара ове године, сачини цјеловиту Информацију о стању безбједности Босне и Херцеговине за 2004. годину, те исту достави у парламентарну процедуру. Приликом израде наведене информације Министарство ће водити рачуна о сугестијама, примједбама и приједлозима датим у току 17. сједнице Заједничке комисије.

Из наведених разлога Заједничка комисија такође је једногласно предложила колегијима оба дома Парламентарне скупштине БиХ да обуставе процедуру о Информацији о стању безбједности Босне и Херцеговине за првих шест мјесеци 2004. године, с обзиром да ће у најкраћем року бити достављена цјеловита Информација за 2004. године.

Записник сачинила:
Драгица Хинић

Предсједавајући
Заједничке комисије:
Бошко Шиљековић

